ยุทธศาสตร์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย เพื่อการก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ของสำนักงาน กศน.

ยุทธศาสตร์

การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย
เพื่อการก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียน
ของสำนักงาน กศน.

สำนักงาน กศน.
สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงศึกษาธิการ

ชื่อหนังสือ : ยุทธศาสตร์การศึกษานอกระบบและ
การศึกษาตามอัธยาศัย เพื่อการก้าวเข้า
สู่ประชาคมอาเซียน ของสำนักงาน กศน.

ISBN :

พิมพ์ครั้งที่ 1 : จำนวน 1,500 เล่ม

ปีที่พิมพ์ : กันยายน 2555

จัดพิมพ์และเผยแพร่ : กลุ่มแผนงาน
สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและ
การศึกษาตามอัธยาศัย
สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
กระทรวงศึกษาธิการ
โทรศัพท์ 0 2282 2673
โทรสาร 0 2280 1688

เว็บไซต์ : http://www.nfe.go.th

พิมพ์ที่ : รังษีการพิมพ์
44 ถนนบูรณศาสตร์ หลังศาลเจ้าพ่อเสือ
เขตพระนคร กรุงเทพฯ 10200
โทร. 0 2224 1648-9 โทรสาร 0 2622 1395

คำนำ

การก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียน (ASEAN Community : AC) ในปี พ.ศ. 2558 กำลังเป็นประเด็นที่ทุกภาคส่วนให้ความสำคัญ เพราะมีผลกระทบต่อคนไทยทุกคน ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม สำนักงาน กศน. ในฐานะที่เป็นหน่วยงานสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ มีหน้าที่จัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอย่างต่อเนื่อง ตลอดชีวิต แก่ประชาชน ได้เล็งเห็นถึงความสำคัญในการจัดการศึกษา กิจกรรม/ โครงการต่าง ๆ เพื่อให้ความรู้ที่เป็นประโยชน์แก่ประชาชนกลุ่มเป้าหมายทั่วประเทศ เพื่อให้มีความพร้อมในการก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียนได้อย่างมั่นใจ และมีความสุข และเพื่อให้การดำเนินงานของหน่วยงานและสถานศึกษา กศน. มีกรอบทิศทางและแนวทางในการดำเนินงาน ในปีงบประมาณ 2556-2558 ที่ชัดเจน มีเอกภาพ เพื่อร่วมกันผลักดันให้เกิดผลในทางปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรมต่อไป สำนักงาน กศน. จึงได้จัดทำ “ยุทธศาสตร์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย เพื่อการก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของสำนักงาน กศน.” ในครั้งนี้

สำนักงาน กศน. ขอขอบคุณผู้แทนหน่วยงาน ในสังกัดสำนักงาน กศน. หน่วยงานเครือข่ายและหน่วยงานภาคเอกชน ที่มีส่วนร่วมให้ข้อคิดเห็น ในการจัดทำยุทธศาสตร์เพื่อก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในครั้งนี้ และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าเอกสารฉบับนี้จะช่วยให้การดำเนินงานด้านอาเซียน ของสำนักงาน กศน. เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เกิดประโยชน์สูงสุดต่อประชาชนชาวไทยอย่างทั่วถึง และร่วมกันนำพาประเทศไทย ก้าวไปสู่ประชาคมอาเซียนอย่างเข้มแข็งต่อไป

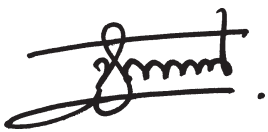

(นายประเสริฐ บุญเรือง)
เลขาธิการ กศน.

สารบัญ

หน้า

คำนำ

ความเป็นมา 1

วิสัยทัศน์ 2

พันธกิจ 2

เป้าประสงค์ 3

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การเสริมสร้างความตระหนักและเตรียมความพร้อมเกี่ยวกับอาเซียน 3

ยุทธศาสตร์ที่ 2.1 การเสริมสร้างโอกาสในการได้รับการศึกษาตลอดชีวิตสำหรับประชาชน 5

ยุทธศาสตร์ที่ 2.2 การเพิ่มคุณภาพการศึกษาตลอดชีวิต 8

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การจัดการศึกษาตลอดชีวิตให้เป็นสากลเพื่อรองรับการเคลื่อนย้ายข้ามพรมแดน 9

ยุทธศาสตร์ที่ 4 การพัฒนาระบบบริหารจัดการและกลไกที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาตลอดชีวิต 11

บทบาทหน้าที่ของหน่วยงานในสังกัดสำนักงาน กศน. ตามยุทธศาสตร์ ฯ 13

ภาคผนวก **16**

- แผน 5 ปี ด้านการศึกษาของอาเซียน 16
- การเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในปี พ.ศ.2558 ของกระทรวงศึกษาธิการ 21
- ตัวอย่างโครงการ/กิจกรรมด้านอาเซียน 24

คณะผู้จัดทำ **27**

ยุทธศาสตร์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย เพื่อการก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ของสำนักงาน กศน.

ความเป็นมา

การก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในปี พ.ศ. 2558 (ค.ศ. 2015) ของประเทศไทย นับเป็นก้าวสำคัญที่นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม สังคมไทยกำลังตื่นตัวอย่างมาก หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วนต่างหันมาพัฒนาศักยภาพและดำเนินกิจกรรมเพื่อเตรียมความพร้อมในการก้าวสู่ประชาคมอาเซียน อันประกอบด้วย 3 เสาหลัก คือ ประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน (ASEAN Political and Security Community – APSC) ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community – AEC) และประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน (ASEAN Socio-Cultural Community – ASCC)

กระทรวงศึกษาธิการ และสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (สำนักงาน กศน.) เป็นอีกหน่วยงานหนึ่งที่ได้มีการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับการก้าวสู่ประชาคมอาเซียนเช่นเดียวกัน โดยกระทรวงศึกษาธิการ ได้จัดทำแผน 5 ปี ด้านการศึกษาของอาเซียน (พ.ศ. 2554-2558) ขึ้น เพื่อเป็นกรอบการดำเนินงานเพื่อเสริมสร้างความร่วมมือด้านการศึกษาในอาเซียน และระหว่างประเทศอาเซียน กับประเทศคู่เจรจาอื่น ๆ ของอาเซียน โดยแผนปฏิบัติการ 5 ปีด้านการศึกษาของอาเซียน สามารถจำแนกประเด็นยุทธศาสตร์ได้ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การเสริมสร้างความตระหนักเกี่ยวกับอาเซียน

ยุทธศาสตร์ที่ 2 ประกอบด้วย 2 ยุทธศาสตร์ คือ

ยุทธศาสตร์ที่ 2.1 เสริมสร้างโอกาสในการได้รับการศึกษาในระดับประถมและมัธยมศึกษา

ยุทธศาสตร์ที่ 2.2 การเพิ่มคุณภาพการศึกษา

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การเคลื่อนย้ายข้ามพรมแดนและการจัดการศึกษาให้มีความเป็นสากล (ดูรายละเอียดในภาคผนวก)

สำนักงาน กศน. ได้นำแผนปฏิบัติการ 5 ปี ด้านการศึกษาของอาเซียน แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 คำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรี มติคณะรัฐมนตรีด้านอาเซียน และนโยบายต่าง ๆ ของรัฐบาลที่เกี่ยวกับอาเซียนมาเป็นกรอบการจัดทำยุทธศาสตร์ของสำนักงาน กศน.

วิสัยทัศน์

กศน.เป็นกลไกที่มีศักยภาพในการเตรียมคนเพื่อร่วมนำประเทศไทยไปสู่การเป็นประชาคมอาเซียนอย่างสมบูรณ์ในปี พ.ศ. 2558

พันธกิจ

1. **เสริมสร้างให้เกิดความตระหนัก**เกี่ยวกับการเป็นประชาคมอาเซียนของประเทศไทยให้เกิดกับประชาชน

2. **จัดและส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย** อันนำไปสู่การศึกษาตลอดชีวิต เพื่อพัฒนาศักยภาพในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนและการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต ของประชาชน

3. สร้างภาคีเครือข่ายทั้งในและระหว่างประเทศ โดยเชื่อมโยงการจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย เพื่อรองรับความต้องการด้านการศึกษาและการเข้าถึงโอกาสการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตของประชาชนระหว่างประเทศสมาชิกในกลุ่มประชาคมอาเซียน

4. พัฒนาระบบการบริหารจัดการ การดำเนินงานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ให้สามารถรองรับนโยบายการจัดการศึกษาเพื่อประชาคมอาเซียนของรัฐบาลได้อย่างมีประสิทธิภาพ

เป้าประสงค์

ประชาชนไทย โดยเฉพาะกลุ่มเป้าหมายนอกระบบโรงเรียน มีความพร้อมในการก้าวสู่ประชาคมอาเซียน ในปี พ.ศ. 2558 มี ความรู้และทักษะด้านภาษาอังกฤษ ภาษาและวัฒนธรรมของประเทศสมาชิกในกลุ่มอาเซียน รวมทั้งมีความรู้ความสามารถและทักษะในการดำรงชีวิตและการประกอบอาชีพในสังคมที่มีวัฒนธรรมหลากหลาย เพื่อมีส่วนร่วมในการสร้างความเข้มแข็งของประชาคมอาเซียน ตลอดจนมีคุณธรรม จริยธรรม สามารถอยู่ร่วมกับประเทศอื่นได้อย่างมีความสุข

ยุทธศาสตร์ที่ 1

การเสริมสร้างความตระหนักและเตรียมความพร้อมเกี่ยวกับอาเซียน

มาตรการ/แนวทาง

1. พัฒนาหลักสูตรและสื่อด้านอาเซียนศึกษา

2. เผยแพร่ความรู้ข้อมูลข่าวสาร และเจตคติที่ดีเกี่ยวกับอาเซียน ด้วยวิธีการที่หลากหลาย

3. พัฒนาบุคลากรผู้ปฏิบัติงานทุกระดับให้มีความรู้ด้านอาเซียนศึกษา

4. จัดการเรียนการสอนเรื่องอาเซียนศึกษา

5. จัดทำฐานข้อมูลอาเซียนที่สามารถนำมาใช้ประโยชน์ในการจัดและส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

แผนงาน/โครงการ

1. แผนพัฒนาหลักสูตร และสื่ออาเซียน ประกอบด้วยโครงการต่าง ๆ เช่น

โครงการผลิตและพัฒนาสื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา เพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

โครงการส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาอังกฤษและภาษาของกลุ่มประเทศอาเซียน

โครงการจัดทำหลักสูตรอาเซียนศึกษาสำหรับเยาวชน ประชาชนวัยแรงงาน และประชาชนนอกระบบโรงเรียน

โครงการแลกเปลี่ยนสื่อภาษาอาเซียน

ฯลฯ

2. แผนสร้างความตระหนักด้านอาเซียน ประกอบด้วยโครงการต่าง ๆ เช่น

โครงการฝึกอบรมบุคลากรเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจและความตระหนักด้านอาเซียนศึกษา

โครงการความรู้ด้านอาเซียนสู่ประชาชน (มีการจัด event การอบรม และมหกรรมอาเซียน เป็นต้น)

โครงการมหกรรมอาเซียน (8 สิงหาคม)

โครงการหนึ่งอำเภอ หนึ่งศูนย์อาเซียนศึกษา(จัดนิทรรศการ กิจกรรมวัฒนธรรมอาเซียน ให้บริการสื่อ/ICT บริการสืบค้นข้อมูล และจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับอาเซียน เป็นต้น)

โครงการแลกเปลี่ยนเรียนรู้มุมอาเซียนศึกษาสู่ตำบล

โครงการจัดการศึกษาและกิจกรรมส่งเสริมการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

ฯลฯ

3. แผนพัฒนาฐานข้อมูล เช่น

โครงการจัดทำฐานข้อมูล ASEAN Online

ฯลฯ

ยุทธศาสตร์ที่ 2 ประกอบด้วย 2 ยุทธศาสตร์ คือ

ยุทธศาสตร์ที่ 2.1

การเสริมสร้างโอกาสในการได้รับการศึกษาตลอดชีวิตสำหรับประชาชน

มาตรการ/แนวทาง

1. พัฒนาหลักสูตรสื่อ และการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับประชาชนกลุ่มเป้าหมาย

2. จัดการศึกษาตลอดชีวิตในรูปแบบที่หลากหลายให้ครอบคลุมและเข้าถึงโอกาสการเรียนรู้ของประชาชนกลุ่มเป้าหมายบนหลักความเสมอภาค/ความเป็นธรรม

3. ส่งเสริมกิจกรรมการรู้หนังสือโดยมีสาระการเรียนรู้เกี่ยวข้องกับประชาคมอาเซียน

4. พัฒนาแหล่งเรียนรู้ชุมชนและภูมิปัญญาท้องถิ่นให้มีศักยภาพ เพื่อการมีส่วนร่วมในการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตของประชาชน

แผนงาน/โครงการ

1. แผนพัฒนาการศึกษาตลอดชีวิตสู่ประชาคมอาเซียน ประกอบด้วยโครงการต่าง ๆ เช่น

โครงการพัฒนาหลักสูตรภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร

โครงการพัฒนาสื่อประกอบหลักสูตรภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร

โครงการพัฒนาหลักสูตรภาษาอาเซียนเพื่อการสื่อสาร

โครงการพัฒนาสื่อประกอบหลักสูตรภาษาอาเซียนเพื่อการสื่อสาร

โครงการพัฒนาการจัดกระบวนการเรียนรู้ สำหรับกลุ่มชาติพันธุ์ชนกลุ่มน้อย (Ethnic Minority Groups) ในภูมิภาคอาเซียนในประเทศไทย

ฯลฯ

2. แผนพัฒนาการศึกษาตลอดชีวิต เช่น

โครงการเทียบโอนความรู้และประสบการณ์ เทียบระดับการศึกษานอกระบบในอาเซียน

3. แผนส่งเสริมกิจกรรมการรู้หนังสือ เช่น

โครงการประชุมเชิงปฏิบัติการพัฒนาสื่อการรู้หนังสือในอาเซียน

4. แผนการสร้างสังคมการเรียนรู้อาเซียน ประกอบด้วยโครงการต่าง ๆ เช่น

โครงการส่งเสริมสนับสนุนศูนย์การเรียนชุมชนในอาเซียน

โครงการจัดตั้งศูนย์การเรียนชุมชนระดับหมู่บ้าน

โครงการนำร่องจัดตั้ง Buffer CLC และ Sister CLC สู่อาเซียน (เพื่อเป็นคู่พัฒนาในการส่งเสริมการศึกษาตลอดชีวิต โดย Buffer CLC จัดการเรียนรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน และมีศูนย์อาเซียนศึกษา เน้นการเรียนการสอนภาษาอาเซียน 1 ภาษา [คือภาษาของประเทศเพื่อนบ้านที่มีชายแดนติดกับที่ตั้งของศูนย์การเรียนชุมชน เช่น ลาว พม่า กัมพูชาและมาเลเซีย] และเทคโนโลยี ในขณะที่ Sister CLC จัดการเรียนรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน และมีศูนย์อาเซียนศึกษา เน้นการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ เทคโนโลยี และภาษาอาเซียนอีก 1 ภาษา [คือ ภาษาประเทศสมาชิกอาเซียนอีก 9 ประเทศ คือ เวียดนาม ฟิลิปปินส์ อินโดนีเซีย สิงค์โปร์ บรูไน ลาว พม่า กัมพูชา และมาเลเซีย])

โครงการจัดทำมาตรฐานด้านศูนย์การเรียนชุมชนตามมาตรฐานประชาคมอาเซียน

โครงการสัมมนานานาชาติด้านศูนย์การเรียนชุมชนร่วมกับสาธารณรัฐอินโดนีเซีย

ฯลฯ

ยุทธศาสตร์ที่ 2.2

การเพิ่มคุณภาพการศึกษาตลอดชีวิต

มาตรการ/แนวทาง

1. ส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัยการพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ในประชาคมอาเซียน

2. ส่งเสริมให้มีการประกันคุณภาพและพัฒนามาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานนอกระบบ ที่ยอมรับร่วมกันของกลุ่มประเทศอาเซียน

3. ส่งเสริมให้มีการจัดทำมาตรฐานและเกณฑ์การประเมินการศึกษาตลอดชีวิตตามมาตรฐานประชาคมอาเซียน

4. เพิ่มศักยภาพครูและบุคลากรทางการศึกษาให้สอดคล้องกับการเป็นประชาคมอาเซียน

5. พัฒนาสาระการเรียนรู้การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของประชาคมอาเซียน

6. ส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากข้อมูลข่าวสารและเทคโนโลยีการสื่อสาร เพื่อพัฒนาการจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

แผนงาน/โครงการ

1. แผนงานส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ ประกอบด้วยโครงการต่าง ๆ เช่น

โครงการจัดตั้งศูนย์ภาษาอังกฤษและศูนย์ภาษาอาเซียน

โครงการคลังสื่อภาษาอังกฤษและสื่อภาษาอาเซียน

ฯลฯ

2. แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ประกอบด้วยโครงการต่าง ๆ เช่น

โครงการวิจัยด้านการรู้หนังสือร่วมกับกลุ่มประเทศอาเซียน

โครงการวิจัยเชิงปฏิบัติการนำร่องหมู่บ้านเรียนรู้ตลอดชีวิตสู่อาเซียน

โครงการประชุมวิชาการนานาชาติด้านการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

ฯลฯ

3. แผนจัดทำเกณฑ์มาตรฐานอาเซียนด้านการศึกษานอกระบบ เช่น

โครงการจัดทำมาตรฐานและเกณฑ์การประเมินการศึกษานอกระบบในอาเซียน

4. แผนพัฒนาครู และบุคลากรทางการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาของประชาคมอาเซียน เช่น

โครงการอบรมครู และบุคลากรทางการศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะด้านอาเซียน

5. แผนพัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา เช่น

โครงการประกวดนวัตกรรมการจัดการศึกษาตามอัธยาศัย

ยุทธศาสตร์ที่ 3

การจัดการศึกษาตลอดชีวิตให้เป็นสากลเพื่อรองรับการเคลื่อนย้ายข้ามพรมแดน

มาตรการ/แนวทาง

1. ส่งเสริมการเปิดเสรีทางการศึกษาเพื่อรองรับการเป็นประชาคมอาเซียน

2. พัฒนาการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน การศึกษาต่อเนื่อง และการศึกษาตามอัธยาศัยที่มีคุณภาพและเป็นสากล เพื่อตอบสนองสภาพเศรษฐกิจและความต้องการของตลาดแรงงานทั้งในและต่างประเทศ ในภูมิภาคอาเซียน

3. พัฒนาระบบการเทียบโอนความรู้และประสบการณ์เพื่อรองรับผู้เรียนประชาคมอาเซียน

4. พัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษานอกระบบสู่มาตรฐานการศึกษาอาเซียน

5. พัฒนาศักยภาพกลุ่มเป้าหมายให้มีทักษะที่เหมาะสมในการเตรียมความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน เช่น ภาษาอังกฤษ และภาษาของประเทศในกลุ่มอาเซียน เป็นต้น

แผนงาน/โครงการ

1. แผนส่งเสริมการเปิดเสรีทางการศึกษา ประกอบด้วยโครงการต่าง ๆ เช่น

โครงการจัดตั้งศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยในต่างประเทศ

โครงการจัดการศึกษาทางไกล หลักสูตรภาษาอังกฤษ

ฯลฯ

2. แผนพัฒนาการศึกษาต่อเนื่องภาคภาษาอังกฤษ ประกอบด้วยโครงการต่างๆ เช่น

โครงการฝึกอบรมเกษตรธรรมชาติสำหรับกลุ่มประเทศ CLMV (Cambodia Laos Myanmar Vietnam)

โครงการฝึกอบรม หลักสูตร CLC Planning and Management : International Perspectives แก่บุคลากร กศน. จากต่างประเทศ

โครงการฝึกอบรม หลักสูตร Literacy Education for Adults แก่บุคลากร กศน. จากต่างประเทศ

ฯลฯ

3. แผนพัฒนาระบบการเทียบโอนความรู้และประสบการณ์การศึกษาขั้นพื้นฐานนอกระบบสำหรับผู้เรียนในประชาคมอาเซียน ประกอบด้วยโครงการต่างๆ เช่น

โครงการเทียบโอนอิสลามศึกษา

โครงการเทียบทักษะภาษา

โครงการพัฒนาศูนย์ปฏิบัติการภาษาเพื่อรองรับการสอบเทียบทักษะภาษา

โครงการเทียบโอนประสบการณ์อาชีพ

ฯลฯ

4. แผนพัฒนาคุณภาพมาตรฐานการศึกษานอกระบบสู่อาเซียน ประกอบด้วยโครงการต่างๆ เช่น

โครงการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาเกณฑ์มาตรฐานการศึกษานอกระบบให้สอดรับกับเกณฑ์การศึกษาของอาเซียน

โครงการการศึกษานอกระบบ หลักสูตรภาษาอังกฤษ

ฯลฯ

ยุทธศาสตร์ที่ 4

การพัฒนาระบบบริหารจัดการและกลไกที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาตลอดชีวิต

มาตรการ/แนวทาง

1. สรรหาและพัฒนาบุคลากรทุกระดับเพื่อรองรับการทำงานกับประชาคมอาเซียน

2. ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดตั้งหน่วยงาน (ASEAN Unit) ที่เป็นกลไกขับเคลื่อนงานอาเซียน ทั้งในส่วนกลางภูมิภาค และต่างประเทศ

3. พัฒนาและเชื่อมโยงระบบฐานข้อมูลสารสนเทศที่เกี่ยวข้องเพื่อการบริหารจัดการและงานวิชาการ

4. พัฒนาระบบนิเทศ ติดตาม ประเมินผลและการรายงานผลการดำเนินงานอาเซียน

5. ส่งเสริมการพัฒนาความร่วมมือภาคีเครือข่ายในประชาคมอาเซียน โดยมีบันทึกข้อตกลงร่วมกัน

6. พัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนระบบการบริหารจัดการที่ดีเพื่อรองรับประชาคมอาเซียน

7. ส่งเสริมการระดมทรัพยากรในการจัดการศึกษาตลอดชีวิตให้เพียงพอ

8. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการจัดการศึกษา

แผนงาน/โครงการ

1. แผนพัฒนาบุคลากรทางการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ประกอบด้วยโครงการต่าง ๆ เช่น

โครงการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษและภาษาอาเซียน

โครงการพัฒนาทักษะ ICTเพื่อการใช้งานการส่งเสริมการศึกษาตลอดชีวิต

โครงการแลกเปลี่ยนบุคลากรทางการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ในกลุ่มประชาคมอาเซียน

ฯลฯ

2. แผนพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ประกอบด้วยโครงการต่างๆ เช่น

โครงการจัดทำเว็บไซต์อาเซียน

โครงการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐาน ICT รองรับการจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยของกลุ่มประชาคมอาเซียน

ฯลฯ

3. แผนพัฒนากลไกและระบบขับเคลื่อนงานอาเซียน ประกอบด้วยโครงการต่างๆ เช่น

โครงการจัดตั้งหน่วยงานและองค์กรดำเนินงานอาเซียนของ กศน.

โครงการพัฒนาระบบติดตาม ประเมินผล และรายงานผลการจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยตามยุทธศาสตร์

ฯลฯ

4. แผนพัฒนาความร่วมมือภาคีเครือข่ายประชาคมอาเซียน ประกอบด้วยโครงการต่างๆ เช่น

โครงการความร่วมมือการส่งเสริมการศึกษาตลอดชีวิตของกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียน

โครงการจัดตั้ง ศูนย์การเรียนชุมชน / ศูนย์การเรียนรู้ในประชาคมอาเซียน

ฯลฯ

บทบาทหน้าที่ของหน่วยงานในสังกัดสำนักงาน กศน.ตามยุทธศาสตร์ฯ (โดยมีแผนบูรณาการร่วมกันทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค

หน่วยงาน/ภาคีเครือข่าย	บทบาทหน้าที่
1. สำนักงาน กศน.	1. กำหนดนโยบาย และจุดเน้นการดำเนินงาน กศน. เพื่อประชาคมอาเซียน
2. กลุ่มแผนงาน	1. จัดทำยุทธศาสตร์การดำเนินงานด้านอาเซียน 2. จัดทำฐานข้อมูล สารสนเทศด้านอาเซียน 3. ประสานภาคีเครือข่ายต่างประเทศในกลุ่มประเทศอาเซียน 4. กำกับ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานด้านอาเซียน
3. กลุ่มพัฒนาการศึกษานอกโรงเรียน	1. สนับสนุนการจัดตั้งศูนย์ภาษาอาเซียน กศน.อำเภอ/เขต ครอบคลุมทั้งประเทศ 2. พัฒนาหลักสูตรอาเซียนศึกษา หลักสูตรภาษาอื่นๆ ในกลุ่มประเทศอาเซียน 3. ออกแบบการจัดกระบวนการเรียนรู้เกี่ยวกับอาเซียน 4. พัฒนาสื่อการเรียนรู้ด้านอาเซียน 5. วิจัยงานที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมการศึกษาตลอดชีวิตกับอาเซียน
4. กลุ่มส่งเสริมปฏิบัติการ	1. จัดทำคู่มือการจัดกิจกรรมอาเซียนใน กศน.ตำบล และศูนย์การเรียนชุมชน 2. จัดอบรมครูกศน.ตำบลและ ครู ศรช. 3. พัฒนาความร่วมมือภาคีเครือข่ายในประเทศในการส่งเสริมการจัดกิจกรรมอาเซียน

หน่วยงาน/ภาคีเครือข่าย	บทบาทหน้าที่
5. กลุ่มการเจ้าหน้าที่	1. จัดอบรมภาษาอังกฤษให้แก่บุคลากรในทุกระดับ 2. พัฒนาบุคลากรทุกระดับ เพื่อเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียน
6. หน่วยศึกษานิเทศก์	1. นิเทศ การดำเนินงานด้านอาเซียน
7. ศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา	1. ผลิตและเผยแพร่สื่อการสอนภาษาอังกฤษและภาษาต่างประเทศอื่น ๆ
8. ศูนย์วิทยาศาสตร์เพื่อการศึกษา	1. จัดกิจกรรมและเผยแพร่ความรู้ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีของกลุ่มประเทศอาเซียน
9. สถาบันส่งเสริมและพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้	1. ส่งเสริมการจัดกิจกรรมมุมอาเซียนในห้องสมุดประชาชนจังหวัด ห้องสมุดเฉลิมราชกุมารีทั่วประเทศ 2. อบรมบรรณารักษ์
10. สถาบันการศึกษาทางไกล	1. จัดกิจกรรมการเรียนภาษาต่างประเทศผ่านระบบการศึกษาทางไกล
11. ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยกลุ่มเป้าหมายพิเศษ	1. พัฒนาระบบเครือข่ายความร่วมมือในการจัดการศึกษาตลอดชีวิตแก่ประชาชนในกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียน 2. สนับสนุนให้มีการจัดตั้งศูนย์การเรียนฯ เพื่อจัดการศึกษาตลอดชีวิตแก่คนไทยในประเทศสมาชิกอาเซียน
12. สถาบันการศึกษาและพัฒนาต่อเนื่องสิรินธร	1. ส่งเสริม (พัฒนา) ให้ผู้บริหาร กศน. มีความรู้ความเข้าใจ และทัศนคติที่ดีด้านอาเซียน 2. จัดการฝึกอบรมหลักสูตรต่าง ๆ ด้านการศึกษานอกระบบและการศึกษาต่อเนื่องให้แก่บุคลากร กศน. ทั้งในและต่างประเทศ

หน่วยงาน/ภาคีเครือข่าย	บทบาทหน้าที่
	3. ส่งเสริมการจัดตั้ง SMART CLC สู่ประชาคมอาเซียนในรูปแบบ Buffer CLC และ Sister CLC
13. สถาบัน กศน.ภาค	1. จัดการศึกษาต่อเนื่อง วิธีเรียนทางไกล และการศึกษาตามอัธยาศัย ด้านอาเซียนศึกษา เช่น หลักสูตรอาเซียนศึกษา หลักสูตรภาษาอังกฤษ เป็นต้น 2. พัฒนาบุคลากรในภาคที่รับผิดชอบ เพื่อให้มีความรู้ ความเข้าใจ และทัศนคติที่ดีด้านอาเซียน 3. สนับสนุนการจัดการศึกษาด้านอาเซียนศึกษาแก่หน่วยงาน สถานศึกษา กศน. ในภาค 4. ดำเนินการวิจัย เพื่อการจัดกิจกรรม กศน. ด้านอาเซียนศึกษา
14. กลุ่มศูนย์ฝึกและพัฒนาอาชีพราษฎรไทยบริเวณชายแดน	1. จัดการศึกษาให้แก่กลุ่มเป้าหมายประชาชนทั่วไป และประชาชนในพื้นที่ชายแดน อาทิ ทักษะอาชีพ ภาษาอังกฤษ และภาษาอาเซียนที่สอดคล้องกับพื้นที่ ความต้องการจำเป็น เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน
15. สำนักงาน กศน.จังหวัด/ กศน.อำเภอ/ กศน.ตำบล/ ศูนย์การเรียนชุมชน และสถานศึกษาสังกัดสำนักงาน กศน.อื่น ๆ	1. จัดตั้งศูนย์อาเซียนศึกษา ศูนย์ภาษาอังกฤษ และศูนย์ภาษาอาเซียน โดยมีการจัดทำหลักสูตร และจัดการศึกษา หลักสูตรอาเซียนศึกษา ภาษาอังกฤษ ภาษาอาเซียนอื่น ๆ และหลักสูตรท้องถิ่นภาษาของประเทศเพื่อนบ้านเพื่อการสื่อสาร

หน่วยงาน/ภาคีเครือข่าย	บทบาทหน้าที่
	2. จัดมุมอาเซียนในสถานศึกษา 3. จัดตั้งและพัฒนา กศน.ตำบล/ศูนย์การเรียนชุมชน ให้ทั่วถึงทุกหมู่บ้าน/ชุมชน เพื่อให้มีศักยภาพในการจัดกิจกรรมการศึกษาเพื่อสร้างความร่วมมือและความเข้มแข็งของประชาคมอาเซียน 4. จัดนิทรรศการ จัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านวัฒนธรรม ประเพณี สังคม เศรษฐกิจ การเมือง การท่องเที่ยว ฯลฯ ในกลุ่มอาเซียน 5. แสวงหาความร่วมมือภาคีเครือข่ายในกลุ่มประเทศอาเซียน โดยมีบันทึกข้อตกลงร่วมกันเพื่อส่งเสริมและและพัฒนาการจัดการศึกษาตลอดชีวิต

ภาคผนวก

แผน 5 ปี ด้านการศึกษาของอาเซียน

การจัดทำแผน 5 ปีด้านการศึกษาของอาเซียน (พ.ศ. 2554-2558) เป็นผลจากข้อมติของการประชุมรัฐมนตรีศึกษาอาเซียนครั้งที่ 4 ระหว่างวันที่ 5-8 เมษายน 2552 ณ จังหวัดภูเก็ต ที่ประชุมได้ให้ความสำคัญต่อการจัดทำแผนการศึกษา เพื่อเป็นแนวทางการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่อาวุโสด้านการศึกษาของอาเซียน เพื่อสร้างประชาคมอาเซียนภายในปี พ.ศ. 2558 แผน 5 ปี ของอาเซียนเป็นกรอบการดำเนินงานเพื่อเสริมสร้างความร่วมมือด้านการศึกษาในอาเซียน และระหว่างประเทศอาเซียน กับประเทศบวกสาม ได้แก่ จีน เกาหลี และญี่ปุ่น และกลุ่มประเทศการประชุมสุดยอดเอเชียตะวันออก และระหว่างอาเซียนกับประเทศคู่เจรจาอื่น ๆ ของอาเซียน

ที่ประชุมรัฐมนตรีศึกษาอาเซียนครั้งที่ 4 ได้มอบหมายให้สำนักเลขาธิการอาเซียน จัดทำร่างยุทธศาสตร์ 5 ปี ด้านการศึกษา สำหรับเป็นกรอบการดำเนินการด้านการศึกษาของอาเซียน ดังนั้น สำนักเลขาธิการอาเซียนจึงได้ร่วมกับองค์การเพื่อการพัฒนาระหว่างประเทศของสหรัฐอเมริกา (USAID) จัดการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อจัดทำแผนปฏิบัติการด้านการศึกษา 5 ปี ของอาเซียน ระหว่างวันที่ 4-5 ตุลาคม พ.ศ. 2553 ณ โรงแรมอมารี วอเตอร์เกต กรุงเทพฯ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพิจารณายกร่างแผนการศึกษา 5 ปี ของอาเซียน และนำผลที่ได้เสนอต่อที่ประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสด้านการศึกษาของอาเซียน ครั้งที่ 5 เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบในเดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2553 ที่ประเทศไทย

สำนักเลขาธิการอาเซียน ได้จัดประชุมเชิงปฏิบัติการครั้งที่ 2 เมื่อเดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2553 โดยมีผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการของประเทศสมาชิกอาเซียน ผู้แทนเครือข่ายมหาวิทยาลัยอาเซียน และสำนักเลขาธิการซีมีโอ ได้ร่วมกันอภิปรายและพิจารณาจัดลำดับความสำคัญของยุทธศาสตร์ จำแนกประเด็นสำคัญของแผนปฏิบัติการ 5 ปี ด้านการศึกษาของอาเซียน ได้ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การเสริมสร้างความตระหนักเกี่ยวกับอาเซียน

อาเซียนกำหนดเป้าหมายในการเสริมสร้างอัตลักษณ์ของอาเซียน ด้วยการเสริมสร้างความตระหนักและค่านิยมร่วมการเป็นประชาชนอาเซียนในสังคมทุกระดับ รวมทั้งในสาขาการศึกษา ยุทธศาสตร์ในการดำเนินการดังกล่าว ประกอบด้วยการส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการจัดทำรูปแบบโครงการอาเซียนศึกษาในภูมิภาค การจัดการเรียนการสอนเรื่องอาเซียนในหลักสูตรโรงเรียนระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา การจัดทำโครงการฝึกอบรมครูและพัฒนาสื่อการเรียนการสอนภายในภูมิภาค รวมทั้งการสนับสนุนให้มีการแลกเปลี่ยนนักศึกษา และการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรม

ยุทธศาสตร์ที่ 2 ประกอบด้วย 2 ยุทธศาสตร์ คือ

ยุทธศาสตร์ที่ 2.1 เสริมสร้างโอกาสในการได้รับการศึกษาในระดับประถมและมัธยมศึกษา

ยุทธศาสตร์นี้ให้ความสำคัญกับการจัดการศึกษาเพื่อบรรลุเป้าหมายการจัดการศึกษาเพื่อปวงชนที่สืบเนื่องจากการประชุมโลกว่าด้วยการศึกษาเพื่อปวงชน เมื่อ พ.ศ. 2533 ซึ่งประเทศสมาชิกอาเซียนได้ให้การรับรองการสร้างโอกาสการเรียนรู้ และส่งเสริมให้

มีการจัดการศึกษาในระดับประถมศึกษาทั่วโลก และให้มีการลดอัตราผู้ไม่รู้หนังสือ และต่อมาประชาคมโลกได้กำหนดเป้าหมายเพื่อให้ทั่วโลกบรรลุเป้าหมายการจัดการศึกษาเพื่อปวงชนภายในปี พ.ศ. 2558

นอกจากนี้ในแถลงการณ์ร่วมของการประชุมรัฐมนตรีศึกษาอาเซียน ครั้งที่ 3 เมื่อวันที่ 15 มีนาคม พ.ศ. 2551 รัฐมนตรีได้ตกลงร่วมกันที่จะให้ความสำคัญต่อการบรรลุเป้าหมายการจัดการศึกษาเพื่อปวงชนภายในปี พ.ศ. 2558 โดยได้มอบให้องค์การซีมีโอ และสำนักเลขาธิการอาเซียน จัดการประชุมเชิงปฏิบัติการภายใต้หัวข้อ “การจัดการศึกษาสำหรับกลุ่มด้อยโอกาส” (Reaching the unreached) เพื่อแบ่งปันประสบการณ์ที่ดีด้านการศึกษาระหว่างกัน

ยุทธศาสตร์ที่ 2.2 การเพิ่มคุณภาพการศึกษา

ยุทธศาสตร์นี้ให้ความสำคัญกับการจัดมาตรฐานการศึกษาการศึกษาตลอดชีวิต และการพัฒนาอาชีพ ด้วยการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา ส่งเสริมการจัดการศึกษาทั้งในระบบโรงเรียนและนอกระบบโรงเรียนอย่างมีคุณภาพ ตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนดไว้อย่างชัดเจน และมีผลตอบแทนครูที่มีผลงานเป็นเลิศ การส่งเสริมโอกาสให้มีการเรียนรู้ตลอดชีวิตเพื่อให้ประชาชนทุกคนสามารถศึกษาอย่างต่อเนื่อง การส่งเสริมให้มีการประกันคุณภาพและการเพิ่มคุณค่าด้วยการสร้างสรรค์นวัตกรรมเพื่อฝึกอบรมครูและผู้นำการศึกษา รวมทั้งส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากข้อมูลข่าวสารและเทคโนโลยีการสื่อสาร

ยุทธศาสตร์ที่3 การเคลื่อนย้ายข้ามพรมแดนและการจัดการศึกษาให้มีความเป็นสากล

ยุทธศาสตร์นี้ให้ความสำคัญกับสภาพการจัดการศึกษาในปัจจุบัน ประกอบด้วย

1) การจัดการศึกษาแก่ผู้เรียนเพื่อตอบสนองความต้องการของตลาดแรงงานและสภาพเศรษฐกิจของยุคโลกาภิวัตน์ ซึ่งจำเป็นต้องอาศัยแรงงานที่มีทักษะและความชำนาญการสูง และสามารถเคลื่อนย้ายไปสู่ภูมิภาคได้

2) การจัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษาจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาในด้านคุณภาพ ให้บริการในสาขาวิชาต่าง ๆ ที่มีทางเลือกอย่างหลากหลายและมีสาขาความเชี่ยวชาญโดยเฉพาะ

3) สังคมเศรษฐกิจฐานความรู้ทำให้ประเทศต่าง ๆ มีความต้องการแรงงานที่มีทักษะสูงที่จำเป็นจะต้องได้รับพัฒนาความเชี่ยวชาญภายใต้การจัดโครงการทางการศึกษาเฉพาะด้าน รัฐบาลของประเทศต่าง ๆ ได้กำหนดเป้าหมายเพื่อให้เกิดการจัดการศึกษาข้ามพรมแดน ส่งผลให้เกิดการพัฒนาการศึกษาที่ต้องคำนึงถึงด้านการพัฒนาคุณภาพ การเสริมสร้างเศรษฐกิจและมีความสัมพันธ์กับประเทศต่าง ๆ ในภูมิภาค

ยุทธศาสตร์ที่ 4 การสนับสนุนการดำเนินงานขององค์กรรายสาขาอื่น ๆ เพื่อพัฒนาการศึกษา

ยุทธศาสตร์นี้ให้ความสำคัญกับการดำเนินงานร่วมกันขององค์กรรายสาขาอื่น ๆ ของอาเซียนที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการดำเนินงานด้านการศึกษา เช่น การศึกษาด้านสภาพแวดล้อม การจัดการด้าน

ความเสี่ยงและภัยพิบัติ การจัดการศึกษาเพื่อสิทธิมนุษยชน การจัดการศึกษาเพื่อการป้องกัน HIV/AIDS ดังนั้น การประชุมรัฐมนตรีศึกษาอาเซียนควรสนับสนุนการจัดทำแผนปฏิบัติการด้านสภาพแวดล้อม และเพื่อให้เกิดความแน่ใจว่าระบบการประกันคุณภาพสำหรับการจัดการศึกษาในระบบโรงเรียน มีการนำประเด็นการสอนด้านการจัดการศึกษาเพื่อสภาพแวดล้อมและการศึกษาเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืนรวมอยู่ด้วย นอกจากนี้ ยังสนับสนุนการสร้างเครือข่ายขององค์กรพัฒนาเอกชนมหาวิทยาลัยและสื่อมวลชนต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมให้เกิดการดำเนินการด้านการศึกษาเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืนอย่างมีประสิทธิภาพ[1]

---

[1]สำนักความสัมพันธ์ต่างประเทศ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. (2554) **การศึกษาเพื่ออาเซียน . หน้า 36-38.**

การเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ในปี พ.ศ. 2558 ของกระทรวงศึกษาธิการ

กระทรวงศึกษาธิการได้จัดทำแผนยุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติการเพื่อดำเนินการภายใน ปี 2555–2558 เพื่อรองรับการเป็นประชาคมอาเซียน ดังนี้

1. **การให้ความสำคัญกับการศึกษา** โดยรณรงค์ให้ประชากร ทุกคนอ่านออกเขียนได้ ลดอัตราการไม่รู้หนังสือ เปิดโอกาสอย่างเท่าเทียม ซึ่งขณะนี้ ประเทศไทยอยู่ในลำดับที่ 4 ในกลุ่มประเทศอาเซียน ที่มีอัตราประชากรรู้หนังสือร้อยละ 93.5 และมีเพียงร้อยละ 6.5 ของประชากรวัยเรียนที่ไม่รู้หนังสือ โดยกระทรวงศึกษาธิการได้ส่งเสริมให้มีการเรียนการสอนทางไกล การศึกษานอกระบบ การเรียนจากศูนย์การเรียนชุมชน (Community Learning Centres – CLCs) ทั้งนี้ ประเทศไทยได้รับการยอมรับจากกลุ่มประเทศอาเซียนว่า เป็นประเทศที่มีความเข้มแข็งในการส่งเสริมการพัฒนาระบบการเรียนการสอนผ่าน CLCs รวมทั้ง มีความเชื่อมโยงกับศูนย์การเรียนชุมชนในประเทศสมาชิกอาเซียนอื่นด้วย

นอกจากนี้ ประเทศไทยได้ให้ความสำคัญกับการจัดทำหลักสูตรมาตรฐานอาเซียน (ASEAN Curriculum) สำหรับช่วงชั้นที่ 1 (ป.1-ป.6) ช่วงชั้นที่ 2 (ม.1-ม.3) และช่วงชั้นที่ 3 (ม.4-ม.6) ซึ่งมีกรอบการเรียนรู้ 5 ประเด็นหลัก คือ ความรู้เกี่ยวกับอาเซียน (Knowing ASEAN) การเล็งเห็นคุณค่าของอัตลักษณ์และความหลากหลาย (Valuing Identity and Diversity) การเชื่อมโยงโลกและท้องถิ่น (Connecting Global and Local) การส่งเสริมความเสมอภาคและ

ความยุติธรรม (Promoting Equity and Justice) การทำงานร่วมกันเพื่ออนาคตที่ยั่งยืน (Working Together for a Sustainable Future) โดยกำหนดใน 7 สาขาวิชา ได้แก่ ประวัติศาสตร์และสังคมศาสตร์ วิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ ภาษาและวรรณกรรม จริยศึกษา ศิลปะ พลศึกษา และเทคโนโลยีด้านการศึกษา รวมถึงเรื่องการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในทุกระดับการศึกษา เพื่อรองรับการถ่ายโอนหน่วยการเรียน

2. การลงทุนในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ โดยส่งเสริมการสอนภาษาอังกฤษซึ่งเป็นภาษาราชการของอาเซียน การพัฒนาการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษให้แก่นักเรียน นักศึกษา บุคลากรทางการศึกษา และประชาชน การพัฒนาครู ซึ่งเป็นปัจจัยหลักในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ซึ่งประเทศไทยมีเครือข่ายความร่วมมือด้านการพัฒนาครูกับประเทศในภูมิภาคอาเซียน รวมทั้งการพัฒนาสื่อการเรียนการสอนโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และจัดการสิ่งแวดล้อมในสถานศึกษาให้เอื้อต่อการเรียนการสอน

3. การส่งเสริมการจ้างงานที่เหมาะสม โดยเร่งพัฒนาคุณภาพการศึกษาระดับอาชีวศึกษา เพื่อรองรับการพัฒนาด้านอุตสาหกรรมภายในประเทศ พัฒนากรอบคุณวุฒิแห่งชาติ ระบบคุณวุฒิวิชาชีพ เพื่อเป็นกลไกและเครื่องมือในการพัฒนากำลังคนที่ตรงตามความต้องการของตลาดแรงงาน และสร้างความเป็นหุ้นส่วนในการจัดการศึกษาระหว่างสถาบันการศึกษา ภาคเอกชน และสถาบันเฉพาะทาง

4. การส่งเสริมเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยส่งเสริมการพัฒนาสื่อการเรียนการสอนอิเล็กทรอนิกส์ ที่เหมาะสมกับการเรียนรู้ในสาระวิชาและระดับชั้นต่าง ๆ ทั้งในรูปแบบ on-line และ/หรือ off-line กำหนดสมรรถนะผู้เรียนในด้าน ICT ในแต่ละระดับการศึกษา พัฒนายกระดับสถาบันการศึกษาให้มีความสามารถเฉพาะทางด้าน ICT เพื่อผลิตบุคลากรด้าน ICT ให้มีทักษะความเชี่ยวชาญสูง สร้างแรงจูงใจเพื่อเพิ่มศักยภาพแรงงานในการเข้าฝึกอบรม และสอบมาตรฐานวิชาชีพด้าน ICT ที่มีการกำหนดไว้ในระดับสากล พร้อมทั้งส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาองค์ความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีใหม่ ๆ อย่างต่อเนื่อง

5. การอำนวยความสะดวกในการเข้าถึงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเชิงประยุกต์ โดยส่งเสริมและสนับสนุนการผลิตและพัฒนาครู คณาจารย์ นักวิทยาศาสตร์และบุคลากรทางด้านวิชาชีพทางด้านการวิจัยที่มีคุณภาพ ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม รวมทั้งสร้างเครือข่ายการวิจัยเพื่อสร้างนวัตกรรมและทรัพย์สินทางปัญญา[2]

---

[2]สำนักความสัมพันธ์ต่างประเทศ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. (2555) **การเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ในปี 2558. เอกสารอัดสำเนา**

ตัวอย่างโครงการ/กิจกรรมด้านอาเซียน
แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ 2555
สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย
(จำแนกตามงาน / โครงการ)

กผ-กพล-02/55

1. ❒ **หน่วยงาน** ศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา ❒ **สถานศึกษา** ..... ❒ **สำนักงาน** กศน. จังหวัด .....

2. **สอดคล้องกับนโยบาย และจุดเน้นการดำเนินงาน กศน. ข้อที่** ..... xxx.....

3. **ชื่องาน/โครงการ** โครงการ การผลิตและพัฒนาสื่อเทคโนโลยีทางการศึกษาเพื่อการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน (ASEAN Economic Community : AEC)

4. **วัตถุประสงค์**
ผลิตสื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมการศึกษา การพัฒนาอาชีพ การเรียนรู้ ศิลปวัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิตของประเทศในกลุ่มอาเซียน เพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community : AEC)

5. **กิจกรรมหลัก**
1. จัดและผลิตรายการวิทยุเพื่อการศึกษาส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน รวม 750 รายการ
2. ผลิตรายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษาส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน รวม 187 รายการ รวมทั้งผลิตเอกสารประกอบการรับชมฯ 3,000 เล่ม
3. ผลิตและเผยแพร่สื่อการศึกษาเพื่อคนพิการ ส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (หนังสือเสียง 100รายการ/หนังสือเบรลล์ 2,000 หน้า)

6. **ตัวชี้วัดความสำเร็จ**
จำนวนสื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษารูปแบบต่าง ๆ ที่ผลิตได้ตามแผน

7. **เป้าหมาย**

ประเภทกลุ่มเป้าหมาย	จำนวนเป้าหมาย
ผู้รับบริการสื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา ทั้งนักเรียนในระบบโรงเรียน นักศึกษา กศน. และประชาชนทั่วไป	ไม่ต่ำกว่า 3,000,000 คน

8. **งบประมาณ** จำนวน ..... xxxxxxx ..... บาท
❒ ผลผลิตที่ 4 ❒ ผลผลิตที่ 5 แบ่งเป็น

ไตรมาส 1	ไตรมาส 2	ไตรมาส 3	ไตรมาส 4
		xxxxxxx	xxxxxxx

9. **พื้นที่ดำเนินการ**
ทั่วประเทศ

10. **ผู้รับผิดชอบ**
- ชื่อ – สกุล …xxxxxxxxxxxxx…
- โทรศัพท์ …xxxxxxx……..

กผ-กพล-02/55

1. ❒ **หน่วยงาน** กลุ่มแผนงาน ❒ **สถานศึกษา** ..... ❒ **สำนักงาน** กศน. จังหวัด .....

2. **สอดคล้องกับนโยบาย และจุดเน้นการดำเนินงาน กศน. ข้อที่** ..... xxx.....

3. **ชื่องาน/โครงการ** โครงการขับเคลื่อน กศน. ไทยก้าวไกลสู่อาเซียน

4. **วัตถุประสงค์**

♦ เพื่อจัดทำแผนยุทธศาสตร์การจัดการศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย ในการขับเคลื่อน กศน.ไทยก้าวไกลสู่อาเซียน ให้มีความรู้ ความสามารถ พร้อมแข่งขันกับชาติอื่นได้ในประชาคมอาเซียน ภายในปี พ.ศ.2558

5. **กิจกรรมหลัก**

♦ จัดประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อรวบรวมความคิดและยกร่างยุทธศาสตร์

♦ จัดพิมพ์เอกสารยุทธศาสตร์และเผยแพร่ให้หน่วยงาน/สถานศึกษาในสังกัด สำนักงาน กศน.เพื่อถือปฏิบัติ

6. **ตัวชี้วัดความสำเร็จ**

♦ บุคลากรในสังกัดมียุทธศาสตร์การจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ขับเคลื่อน กศน.ไทยสู่อาเซียน เพื่อนำไปใช้เป็นกรอบในการดำเนินงานจัดการศึกษาตลอดชีวิตตามบทบาทของหน่วยงาน

7. **เป้าหมาย**

ประเภทกลุ่มเป้าหมาย	จำนวนเป้าหมาย
คณะผู้บริหารและคณะทำงานจากส่วนกลางและภูมิภาค	50 คน

8. **งบประมาณ** จำนวน ..... xxxxxxx ..... บาท

❒ ผลผลิตที่ 4 ❒ ผลผลิตที่ 5 แบ่งเป็น

ไตรมาส 1	ไตรมาส 2	ไตรมาส 3	ไตรมาส 4
			xxxxxxx

9. **พื้นที่ดำเนินการ**

กทม.และปริมณฑล

10. **ผู้รับผิดชอบ**

- ชื่อ – สกุล ...xxxxxxxxxxxxx...
- โทรศัพท์ ...xxxxxxx.....

แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ 2555
สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย
(จำแนกตามงาน / โครงการ)

กผ-กพล-02/55

1. ❒ **หน่วยงาน** กลุ่มพัฒนาการศึกษานอกโรงเรียน ❒ **สถานศึกษา** ..... ❒ **สำนักงาน** กศน. จังหวัด

2. **สอดคล้องกับนโยบาย และจุดเน้นการดำเนินงาน กศน. ข้อที่** ..... xxx.....

3. **ชื่องาน/โครงการ** โครงการยกระดับความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศเพื่อก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

4. **วัตถุประสงค์**
เพื่อจัดตั้งห้องปฏิบัติภาษาต่างประเทศ ในศูนย์ภาษา กศน.อำเภอต้นแบบ สำหรับยกระดับความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศของบุคลากร กลุ่มเป้าหมายผู้เรียน กศน. และประชาชน

5. **กิจกรรมหลัก**
1. จัดตั้งศูนย์ภาษา กศน.อำเภอ/เขต ต้นแบบ จำนวน 15 แห่ง
2. จัดทำเอกสารเรื่อง แนวทางการดำเนินงานศูนย์ภาษาอาเซียน กศน.อำเภอ/เขต
3. จัดซื้อสื่อการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในศูนย์ภาษาฯ
4. พัฒนาหลักสูตรภาษาต่างประเทศ และหลักสูตรอื่น ๆ

6. **ตัวชี้วัดความสำเร็จ**
บุคลากรกลุ่มเป้าหมายผู้เรียน กศน. และประชาชน ได้รับการพัฒนาทักษะความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศ

7. **เป้าหมาย**

ประเภทกลุ่มเป้าหมาย	จำนวนเป้าหมาย
ผู้รับบริการศูนย์ภาษาฯ ทั้งนักเรียนในระบบโรงเรียน นักศึกษา กศน. และประชาชนทั่วไป	ไม่ต่ำกว่า 3,000,000 คน

8. **งบประมาณ** จำนวน ..... xxxxxxx ..... บาท
❒ ผลผลิตที่ 4 ❒ ผลผลิตที่ 5 แบ่งเป็น

ไตรมาส 1	ไตรมาส 2	ไตรมาส 3	ไตรมาส 4
			xxxxxxx

9. **พื้นที่ดำเนินการ**
1) อำเภอเมือง จ.สงขลา
2) อำเภอเมือง จ.ภูเก็ต
3) อ.เชียงแสน จ.เชียงราย
4) อ.เมือง จ.พิษณุโลก
5) อ.เมือง จ.บุรีรัมย์ 6) อ.เมือง จ.นครพนม
7) อ.เมือง จ.มุกดาหาร 8) อ.เมือง จ.มุกดาหาร
9) อ.เมือง จ.อุบลราชธานี
10) อ.เมือง จ.จันทบุรี
11) อ.เมือง จ.สมุทรปราการ
12) อ.ท่าม่วง จ.กาญจนบุรี
13) อ.เมือง จ.ประจวบคีรีขันธ์ 14) อ.เมือง จ.ราชบุรี
15) อ.เมือง จ.เพชรบุรี

10. **ผู้รับผิดชอบ**
- ชื่อ – สกุล ...xxxxxxxxxxxxx...
- โทรศัพท์ ...xxxxxxx.....

คณะผู้จัดทำ

ที่ปรึกษา

นายประเสริฐ	บุญเรือง	เลขาธิการ กศน.
นายวัชรินทร์	จำปี	รองเลขาธิการ กศน.
น.ส.ศรีสว่าง	เลี้ยววาริณ	ผู้เชี่ยวชาญพิเศษด้านการประสานงานต่างประเทศและด้านการนิเทศ
นายปราโมทย์	ด้วงอิ่ม	ผู้อำนวยการกลุ่มแผนงาน

ผู้จัดทำและสนับสนุนข้อมูล

นางวัทนี	จันทร์โอกุล	ผู้เชี่ยวชาญด้านพัฒนาสื่อการเรียนการสอน
นางกาญจนาภรณ์	จำปี	ผู้เชี่ยวชาญด้านพัฒนาเครือข่าย
นายกุลธร	เลิศสุริยะกุล	ผู้เชี่ยวชาญด้านพัฒนาหลักสูตร
นายประกอบ	กุลบุตร	ผู้เชี่ยวชาญด้านเผยแพร่ทางการศึกษา
นายชลทิตย์	เอี่ยมสำอางค์	ผู้อำนวยการสถาบัน กศน.กทม.
นายอรัญ	คงนวลใย	ผู้อำนวยการสถาบัน กศน.ภาคใต้
ส.อ.วราวุฒิ	พยัคฆพงษ์	ผู้อำนวยการสถาบัน กศน. ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
น.ส.สกุลตรา	ขอสุข	สถาบัน กศน. ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

นางนาตยา	ผิวมั่นกิจ	รองผู้อำนวยการสถาบัน กศน. ภาคเหนือ
น.ส.สุรภี	สกุลรัตน์	รองผู้อำนวยการสถาบัน กศน. ภาคตะวันออก
น.ส.คำมนต์	นวลมะณีย์	สถาบัน กศน.ภาคตะวันออก
นายทองจุล	ขันขาว	สถาบัน กศน.ภาคกลาง
นายเกษม	บาตรโพธิ์	ผู้อำนวยการสถาบันการศึกษาและพัฒนาต่อเนื่องสิรินธร
นายวิชัย	อานามนารถ	สถาบันการศึกษาและพัฒนาต่อเนื่องสิรินธร
นางกิ่งทอง	ชุ้นสามพราน	ผู้อำนวยการศูนย์ฝึกและพัฒนาอาชีพเกษตรกรรมวัดญาณสังวรารามวรมหาวิหารอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
นายประเสริฐ	คุปตจิต	รองผู้อำนวยการสำนักงาน กศน. กรุงเทพมหานคร
นายวีรยุทธ	แสงสิริวัฒน์	ผู้อำนวยการ กศน. เขตบางคอแหลม
น.ส.อัจฉรา	สากระจาย	ผู้อำนวยการสำนักงาน กศน. จังหวัดหนองคาย
นางสุภาภรณ์	อินทมาตย์	สำนักงาน กศน. จังหวัดชลบุรี
นางสมจิต	คาระวี	สำนักงาน กศน. จังหวัดสงขลา
นายนิติธร	เทพเทวิน	ผู้อำนวยการ กศน. อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่

นางอภิญญา	แป้นนอก	ผู้อำนวยการ กศน. อำเภอป่าแดด จังหวัดเชียงราย
นายเสกสรร	มานวิโรจน์	สถาบันการแพทย์ฉุกเฉินแห่งชาติ
น.ส.พรทิพา	เชี่ยวกุล	บริษัท ซีพี ออลล์ จำกัด (มหาชน)
น.ส.ภัณฑิรา	วงศ์มณีรัตน์	บริษัท ซีพี ออลล์ จำกัด (มหาชน)
นายประยุทธ	หลักคำ	ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยกลุ่มเป้าหมายพิเศษ
นางวันทนา	จันทร์เพ็ญ	ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย กลุ่มเป้าหมายพิเศษ
นายวิเชียรโชติ	โสอุบล	สถาบันส่งเสริมและพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้
นางวัชรีภรณ์	โกสินเจริญชัย	สถาบันส่งเสริมและพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้
นางรักขณา	ตัณฑวุฒโฒ	ผู้อำนวยการศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา
นายมนตรี	คุ้มเกตุ	ศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา
นางตติยา	ใจบุญ	ศูนย์วิทยาศาสตร์เพื่อการศึกษา
นางศุทธินี	งามเขตต์	ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาการศึกษานอกโรงเรียน
นางรุ่งอรุณ	ไสยโสภณ	กลุ่มพัฒนาการศึกษานอกโรงเรียน
นางญาณิศา	สุขอุดม	กลุ่มพัฒนาการศึกษานอกโรงเรียน
นางกนกพรรณ	สุวรรณพิทักษ์	ผู้อำนวยการกลุ่มส่งเสริมปฏิบัติการ

นางศิราณี	อิ่มสุวรรณ์	กลุ่มส่งเสริมปฏิบัติการ
นางสร้อยทิพย์	อุจวาที	กลุ่มส่งเสริมปฏิบัติการ
น.ส.สมจิตต์	สกุลยั่งยืนเจริญ	กลุ่มการเจ้าหน้าที่
นายวิรุฬห์	นิลโมจน์	กลุ่มแผนงาน
น.ส.ปาริชาติ	เย็นใจ	กลุ่มแผนงาน
น.ส.รุ่งอรุณ	โอมาศ	กลุ่มแผนงาน
น.ส.อภิรดี	กันเดช	กลุ่มแผนงาน
น.ส.วรรณวิมล	ภักดี	กลุ่มแผนงาน

ผู้ยกร่างและจัดทำต้นฉบับ

น.ส.ปาริชาติ	เย็นใจ	กลุ่มแผนงาน

บรรณาธิการกิจ

น.ส.ปาริชาติ	เย็นใจ	กลุ่มแผนงาน
นายวิรุฬห์	นิลโมจน์	กลุ่มแผนงาน

ออกแบบปก

น.ส.รุ่งอรุณ	โอมาศ	กลุ่มแผนงาน

ผู้พิมพ์

น.ส.ปาริชาติ	เย็นใจ	กลุ่มแผนงาน

วิสัยทัศน์

กศน. เป็นกลไกลที่มีศักยภาพในการเตรียมคน เพื่อร่วมนำประเทศไทยไปสู่การเป็นประชาคมอาเซียน อย่างสมบูรณ์ในปี พ.ศ. 2558

สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย
สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ